

**Proiectul instituțional "PATRIMONIUL CULTURAL NAȚIONAL ȘI UNIVERSAL ÎN SISTEMUL
EDUCAȚIONAL", Cod. 15. 817.06.17F**

Director de proiect – dr., conf. univ. Valentina URSU.

Perioada de derulare 2015-2018.

Obiectivul general al proiectului: cercetarea problemei valorificării patrimoniului cultural național și universal la treapta învățământului gimnazial, liceal și universitar în Republica Moldova.

Domeniul de aplicare:

Studiile realizate și publicate de către membrii grupului de lucru vor putea fi utilizate la lecțiile de *Istorie, Educație civică, Educație muzicală, Dirigenție, Istorie, cultură și tradiții ale popoarelor conlocuitoare din Republica Moldova etc.* în gimnazii și licee. Ele pot prezenta interes ca suport informațional și în cursurile universitare la Facultățile de Istorie, Filologie, Arte Plastice, Muzică, Teatru, Arhitectură, Arte vizuale, Jurnalism, etc. de la Ciclul I - Licență și Ciclul II - Masterat. De organizarea tuturor conferințelor, seminarelor metodologice, meselor rotunde pot beneficia directorii adjuncți în probleme de educație, conducătorii de ateliere artistice, coregrafice, ansambluri folclorice, conducători de orchestre și tarafuri, precum și studenții Facultății de Istorie și Geografie a UPS "Ion Creangă", elevii claselor a V-a - a XII-a din mai multe instituții de învățământ preuniversitar din țară.

Componența nominală:

- Ursu Valentina, dr. în istorie, directorul proiectului, cercetător științific superior
- Cozma Valeria, dr. în istorie, cercetător științific superior
- Lisnic Angela, dr. în istorie, cercetător științific superior
- Burlacu Valentin, dr. în istorie, cercetător științific
- Enachi Valentina, dr. în istorie, cercetător științific
- Samoilenko Valentina, lector superior, cercetător științific
- Zagoreț Cristina, master în științe umanistice, cercetător științific,
- Hohlov Ana, studentă, laborant superior

Rezultate obținute în anii 2015-2016

Au fost examinate realizările, problemele și dificultățile în predarea-învățarea și evaluarea patrimoniului cultural în sistemul învățământului gimnazial;

A fost argumentată importanța studierii în învățământul preuniversitar și universitar a patrimoniul național și universal și a fost motivată necesitatea includerii cursului "*Istoria culturii naționale și universale*" în grila disciplinelor de studii la facultățile pedagogice pentru formarea viitoarelor cadre didactice ce cunosc și apreciază valorile culturale naționale și universale.

În parteneriat cu Centrul de creație a copiilor "Floarea Soarelui" din sec. Centru, mun. Chișinău, Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală a fost organizat seminarul instructiv-metodic "*Obiceiuri și tradiții de Mărțișor în arealul românesc*" la 26.02.2015, pentru directorii adjuncți în probleme de educație, conducătorii de ateliere artistice și de arte plastice, studenții Facultății de Istorie și Geografie a UPS "Ion Creangă". În parteneriat cu Centrul de creație a copiilor "Floarea Soarelui" din sec. Centru, mun. Chișinău, s-a desfășurat seminarul instructiv-metodic privind obiceiurile și tradițiile pascale în arealul românesc cu tema "*Veniți de luați lumină*" la 24.03.2015, cu participarea directorilor adjuncți în probleme de educație, conducătorii de ateliere, studenții Facultății de Istorie și Geografie a UPS "Ion Creangă". La 29.10.2015 a fost organizat seminarul metodologic "*Costumul tradițional românesc*" pentru directorii adjuncți în probleme de educație, conducătorii de ateliere artistice, coregrafice, ansambluri folclorice, conducători de orchestre și tarafuri, precum și pentru studenții Facultății de Istorie și Geografie a UPS "Ion Creangă". A fost prezentată prelegerea "*Oglindirea patrimoniului material din orașul Leova în documente de arhivă*", care a avut loc la 01.12. 2015 în or. Leova, în IP Liceul Teoretic "C. Spătaru" pentru elevii claselor a XI-a- a XII-a.

Examinând prezentarea patrimoniului cultural în Curriculum și manualele de *Istorie*, editate în URSS, în Republica Moldova și România, a celor de *Educație civică* pentru liceu, precum și a Curriculum-ului

pentru cursul opțional "Educație interculturală", Curriculum-ul pentru cursurile opționale "Educație moral-spirituală", "Istoria, cultura și tradițiile poporului rus". s-a constatat că acestea cuprind puține informații referitoare la patrimoniul material și imaterial, mobil și imobil național și universal. Elevii examinează sporadic doar unele aspecte din bogata moștenire națională și universală.

A fost elaborat și aplicat chestionarul referitor la subiectul "Receptarea culturii naționale și universale de către elevii de la treapta învățământului liceal", acțiune realizată de către membrii grupului de lucru ce a cuprins un eșantion de 277 de elevi din cl. a X-a - a XII-a din câteva licee din municipiul Chișinău, or. Soroca; s. Sireți, r-nul Strășeni; s. Cocieri, r-nul Dubăsari; s. Hîrtopul Mic, r-nul Criuleni; s. Trebisăuți, r-nul Briceni. S-a constatat că spre deosebire de elevii de la treapta gimnazială liceenii se informează din variate surse pentru a completa cunoștințele din domeniul culturii. Ei au enumerat mai multe personalități din domeniul muzicii, literaturii, teatrului, cinematografului, artelor plastice, atât din cultura românească, cât și din cultura universală. Bucură regăsirea în răspunsurile elevilor a numelor poezilor, interpreților, artiștilor contemporani. Elevii apreciază valoarea artistică și istorică a mai multor monumente de arhitectură din localitățile lor de baștină. Totodată, este îngrijorător faptul că mulți elevi află informații noi doar din surse informaționale, citind puțin. Foarte multe din afirmații au fost greșite. Unii elevi au fost în dificultate de a da răspunsuri la mai multe întrebări din chestionar. Acest fapt poate fi interpretat ca lipsa cunoștințelor sau interesul scăzut al elevilor respectivi față de domeniul culturii.

Reieșind din aceste constatări membrii grupului de lucru au prezentat sugestii și propuneri de îmbunătățire a acestui proces. Recomandările pentru Facultățile de profil din instituțiile superioare de învățământ au urmărit sporirea eficienței pregătirii cadrelor de pedagogi la compartimentul "Patrimoniu cultural". Sugestii au fost formulate în adresa autorilor de manuale, privind sporirea volumului materialelor cu conținut cultural, includerea în manuale și ghiduri a capodoperelor culturii artistice din spațiul Republicii Moldova, respectarea particularităților de vârstă a elevilor în expunerea informațiilor etc. Recomandări au fost formulate și în adresa Ministerului Educației cu referire la actualizarea Curriculumul-ului la disciplinele școlare de bază, în vederea sporirii numărului de teme din domeniul studierii și protecției patrimoniului cultural și natural, aprobării noilor discipline opționale, ca de ex. "Educația pentru Patrimoniu", publicării mai multor culegeri de studii și creșterii în ajutor profesorilor. Concomitent, au fost expuse idei și propuneri cu privire la consolidarea colaborării școlii cu familia, instituțiile muzeale, centrele de cultură, administrația publică locală în organizarea și desfășurarea mai multor acțiuni culturale pentru elevi cu scopul valorificării tradițiilor populare ale localităților, păstrării obiectelor patrimoniului material și imaterial, consolidării relațiilor cu alte instituții de stat și nonguvernamentale preocupate de protecția moștenirii culturale.

